

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Βικέλα : Στίχοι. Έκδοσις νέα. Έν Αθήναις, εκ τών Καταστημάτων Ανδρέου Κορυμλά, 1885, 16ον, σελ. 140. Τιμάται δραχ. 2. | Είνε γνωστός πρό πολλού εις τόν καθ' ημάς φιλολογικόν κόσμον ο έκπονήσας τας τρυφεράς ταύτας ποιήσεις, τας όποιας εξ άκρας μετριοφροσύνης αποκαλεϊ Στίχους. Είς τούς αναγνώστας μάλιστα τής Έστίας, ή όποια θέλει εύμενώς φιλοξενήσει τας άτίκτους ταύτας έντυπώσεις μου, είνε γνώριμος και αγαπητή λίαν ή συμπαθής και υπό τύπον ωραίας αλλά δειλής κόρης εμφανιζομένη Μούσα του.

Τούς Στίχους του κυρίου Βικέλα είχαν αναγνώσει πρό πολλών ετών, κατά τίν χρυσήν εκείνην ηλικίαν, καθ' ήν όλα διαγελῶσιν, όλα καταλαμβάνουσι τήν ψυχήν και εξάπτουσι τήν φαντασίαν. Παρήλθον έκτοτε τόσοι χρόνοι, χρόνοι ελάχιστα ποιητικοί, κατά τούς όποιους επήλθεν άπληρης ή πραγματικότης, ίνα διασκεδάσῃ τά γλυκύτατα τής πρώτης νεότητος όνειρα και όμως και ή δεύτερα αύτη των Στίχων έκδοσις τας αύτας παρήγαγεν έν έμοι έντυπώσεις, τά αύτά μου άφύπνισεν αισθήματα. Μή νομίσητε ότι διατελώ άκεμή υπό τὸ κράτος τής πρώτης εκείνης των ποιήσεων του κυρίου Βικέλα μελέτης. Παρήλθε τόσοσ καιρός, ώστε μόνον ή μνήμη απέμεινε των έντυπώσεων της. Ο κύριος Βικέλας κατέχει βεβαίως τὸ ποιητικόν τάλαντον, τὸ όποιον έν πάση συνθέσει του αποκαλύπτεται. Ο έγων τήν δύναμιν να συγκινή και τὸ παιδίον, τὸ όποιο μόνον ή καρδιά εργάζεται, και τόν άνδρα, τὸ όποιο όλα υποβάλλει εις έλεγχον ή σκέψιν, βεβαίως είνε ποιητής.

Είπον άρχόμενος ότι ή Μούσα του κυρίου Βικέλα εμφανίζεται υπό τύπον ωραίας αλλά δειλής κόρης. Και είπον αλήθειαν. Είς έμέ τούλάχιστον πᾶν έργον αύτου, είτε πέζον, είτε έμμετρον, ή μεταφρασις, τιαύτην έντύπωσιν παράγει. Αναγνωρίζω πανταχού τόν ποιητήν αλλά και πανταχού δειλιώντα και διατάζοντα. Όμιλει περί έαυτου, βασίς τόν προκαλέσται, μετά τσαούτης μετριοφροσύνης ώστε εάν δέν είχετε αναγνώσει έργον του, ή θέλετε νομίσει ότι τωρα μόλις πρόκειται να άκούση τής δημοσίας γνώμης τήν έτυμηγορίαν. Και όμως τιαούται και τσαούται εύνοϊκαί κρίσεις παρεχολούθησαν τήν έκδοσιν έκάστου βιβλίου του, ώστε έν πάση μετριοφροσύνη ή δυνατό και αύτός να αναγνωρίξῃ ότι κατέκτησε μίαν καλλίστην θέσιν εις τήν ιστορίαν των νεοελληνικών γραμμάτων.

Η ήράκλειος αλήθως έργασία του, εις ήν από τινων ετών όλοφύγως άφωσιώθη, τής έμμέτρον μεταφράσεως τών Σαϊκασπριέλιαν άριστουργημάτων, ήρκει και αύτή μόνη να τῷ εξασφαλίσῃ πλήρη νίκη. Ο άποπειρώμενος να μεταφέρει πιστώς και μετά δυνάμεως λόγου εις τήν άσηχημάτιστον έτι έλληνικήν γλώσσαν τὸ πνεύμα και τήν έκφρασιν του δαιμονίου ποιητῷ τής Άγγλας, πρέπει αναμφιβόλως να μετέξῃ του θείου ποιητικῷ δώρον, εις τήν άπονομήν του όποιο τσοούτον αίστηρά, τσοούτον φειδωλή δεικνύται ή μήτηρ φύσις. Πάντες οί κατανοούντες τας δυσπερβλήτους δυσχερείας, τούς μεγάλους ύπερ τής πραγματοποιήσεως τσιούτου έργου άγώνας, έπεκράτησαν διὰ τήν έπιτυχίαν του κυρίου Βικέλα, ήτις σπουδαίως ώφέλησε και τήν σύγχρονον φιλολογίαν μας.

Άλλά πᾶσα έμμετρος δημοσίευσις του ποιητῷ πολλές συγγρόνας παρήγαγε συζητήσεις εις τών φιλολογούντων τούς κύκλους ως προς τὸ ζήτημα τής γλώσσης. Διότι και γράφων και μεταφράζων μεταχειρίζεται ιδιόρρυθμον όλωσ και άρέσκον αὐτῷ ιδίωμα, τὸ όποιον προσκρούει αποτούσως εις τὰ παρὰ τών πολλών παραδεγεμένα επί του προκειμένου. Επειδή και ο χαράσας τας προχείρους ταύτας γραμμάς άκούσθαι τας ιδέας τών πολλών, ότινες φρονούσιν ότι ή σημερον διά τσοούτων άγώνων τών καθ' ημάς λογογράφων καθιερωθεΐσα γλώσσα, τήν όποιαν έγραψαν οί πλειότες εκ τών έχρητών ποιητῶν και λόγιων τῷ έθνους, δύναται να άποτυπώσῃ μάλλον καταλλήλως τας ύψηλās έν τῇ ποιήσει έννοιās, εζήτησα να ώφεληθῶ εκ τής πρώτης μετά του κυρίου Βικέλα συναντήσεώς μου, ίνα άκούσω τούς ύπερ τής άρχῆς του λόγου. Ο κύριος Βικέλας όμως έχει τήν ακράδαντον πεποίθησιν ότι και ως προς τὸ δράμα άκόμη, ή μάλλον φυσική ή μάλλον πρόσφορος και συγκινούσα γλώσσα είνε ή λαλουμένη, με όλους τας άρετάς και άσθενείας της, όταν, αποβάλλουσα τὰ κακόζηλα και τὰ

ξενικά, προσλαμβάνῃ εκ τής καθαρευούσης τας αναγκαιούσας λέξεις, εστιν ότι δέ και εκφράσει.

Ότε τὰ όρια τών σημειώσεων τούτων επιτρέπουσιν, ούτε ο γράφων αύτάς είνε βεβαίως ο κατάλληλος πρός έκτενεστέραν και βαθυτέραν τὸ θέματος συζήτησιν. Καιρω όμως μεγάλως ότι, έχον ζωηράς τας εκ τής αναγνώσεως των Στίχων έντυπώσεις, ειμι έντελῶς σύμφωνος μετά τὸ ποιητῷ προκειμένου περί λιμικῆς ποιήσεως. Τὸ είδος τούτου, τὸ εκ τής καρδίας απορρέον, πιστότερον και άφελέστερον εκφράζεται διά τής γλώσσης του κυρίου Βικέλα. Μόνον ήθελον εκ καρδίας ευχηθῆ να άποφύγῃ ο ποιητής, εις τήν λιμικήν του τούλάχιστον ποιήσιν, τήν ανάμιξιν λέξεων έναχου δέ και φράσεων, τας όποιας ούδέποτε όταν λαλόμεν μεταχειρίζομεθα, και άτινες άρχαίζουσι άποτελοῦσι δυσαρμονίαν μετά τής τρυφεράς εκείνης γλώσσης τής καρδίας.

Αποκρούω τήν μετριοφρονα του ποιητῷ των Στίχων δήλωσιν, τήν όποιαν άπάντω εις τήν πρώτην άμέσως σελίδῃ τής νέας ταύτης έκδόσεως, και καθ' ήν ή αναθύμσιενσις των Στίχων σημερον είνε ως άποκαιρητισμός εις τήν νεότητα και τήν ποιήσιν. Ο γράφας τῆν Σχλιαθίαν και τόν γαρον, τὸ εις τόν Σπυριδωνα Τρικούτην ποίημα, τήν Λενούλιαν, τήν Μητρικήν τῷ φίλωιν, τήν Μάρα και τόν Λάρον, ο έμβαθύνας εις τὰ άδυτα του φιλοσοφικου πνεύματος του μεγάλου Γκαίτε, ώστε μετά τσοούτης ακρίβειας, καλλιτείας και δυνάμεως ν' άποδώσῃ εις έλληνικούς στίχους δύο εκ των ωραιότερων του Φανστου σκηνών, βεβαίως δέν άνήρτησε τήν λύραν, ίνα μή τήν αναλάβῃ πάλιν. Ας αναπαυθῆ μικρόν εκ των συνεχών πνευματικών άγώνων του, ίνα μετά νέας ισχύος άποκαλύψῃ τὸ ποιητικόν του τάλαντον. Οί στίχοι του είνε ήρεμοι και γλυκεῖς, τὸ αισθημά του αληθές και έπιθυμούμεν λίαν προσεχώς να έχωμεν νέα πρωτότυπα έργα του. Άλλως τε άς μή άπατάται ο κύριος Βικέλας. Και αν θέλῃ, δέν δύναται ο μουσολήπτης να καταπνίξῃ τόν σπόρον. Θά τόν καταλάβῃ εζάφνης ή έμπνευσις και θά μάς ένθυμηθῇ.

ΕΥΓ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Νικολάου Τσιγαρά—Λόγος πανηγυρικός εις τόν νεομάρτυρα Γεώργιον, εκφωνηθείς έν τῷ ιερῷ ναῷ τής Χρυσοσηλαιωτίσεως κατά τήν 17 Ιανουαρίου 1885, έπέτειον τής μνήμης αύτου. Έν Αθήναις. Σπυρίδ. Κουσουλίνου τυπογραφείον και βιβλιοπωλείον. 8ον, σελ. 22.

[Κατά τήν 17 Ιανουαρίου έκάστου έτους οί έν Αθήναις ήπειρωταί πανηγυρίζουσι τακτικῶς τήν επέτειον του μαρτυρίου του νεομάρτυρος Γεωργίου, καταγομένου εκ Τσουχλίου τής επαρχίας Πρεσβανῶν. Ο νεομάρτυς ούτος τιμάται ιδιαιζόντως έν 'Ηπειρῷ διά τόν ήρωϊκόν θάνατον, δν ύπέστη ύπερ τής πίστεως εθναγκαζόμενος εις εθόμοσιν, και διά τήν ένίσχυσιν, ήν τὰ μαρτύρια αύτου και ο θάνατος επήνεγον εις τήν πίστιν και τόν έθνισμόν των λαβῶν τής 'Ηπειρου. Ο επί τῆς επέτειῷ πανηγυρίας εκφωνηθείς πανηγυρικός υπό του κ. Τσιγαρά είνε άξιον λόγου ιστορικόν σκιαγράφημα των κατά τήν 'Ηπειρον άποπειρών των Όθωμανών προς εθόμοσιν των Χριστιανών, και άφήγησις του βίου και τής πολιτείας του νεομάρτυρος Γεωργίου. Ο κ. Τσιγαράς έπραγματεύθη μετά δεισιότητος τὸ θεμα τούτου, καταδείξας έν τέλει τήν μεγάλην έπίδρασιν, ήν έσχε τὸ μαρτύριον του νεομάρτυρος επί τής ένισχύσεως τής πίστεως και του έθνισμού των 'Ηπειρωτῶν, γεγονός μέλλον ν' άποτελέσῃ περίοδον έν τῇ ιστορίᾳ τής 'Ηπειρου].

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

1 Μαρτίου, Παρασκευή.

Διερχόμεθα τας ωραιότερας ήμέρας του άναγνωμένου έαρος, καθ' άς αί χειμεριναί πνοαί δέν ισχύουσι πλέον να συγκρατήσουν ημάς βίγηλους παρὰ τήν έστιαν, και αί άκτινες τῷ ήλιου δέν άνεκτύχσαντο έτι τήν καυστικήν αυτών ισχύν. Μόνοι ώραι καθ' άς δύναται τις, εάν δέν άρχήται εις τούς κοινοτάτους περιπάτους έν τῇ πρωτεύουσῃ, να δοκιμάξῃ τὰ θέλητρα των έκδρομῶν επί γραφικῶν περιήρων τής Αττικῆς και των περι αυτῆν λόφων, άφ' ών διαφαίνεται ο κυανός Σαρωνικός, και διαγράφονται εύκρινῶς τὰ ίσχροα σχήματα των όρέων. Τας ωραίας ταυτας ήμέρας χρησημοιοῦσι καταλλήλως τὰ έν Αθήναις στρατιωτικά σώματα, εις διαφόρους περιπάτους και οδοπορικὰ γυμνάσια. Προχῆδες δέ άπαρ